

De crash van de Spitfire Mk.IX

MH907 – 9R-Z

Kavel A8, Noordermeerweg 61

Verslag van de crash van de Spitfire van piloot Frank R.M. Cook

29 augustus 1944

Bronnen: zie onderaan verslag
Bewerking: Stichting Canon De Noordoostpolder
Publicatie: augustus 2023

Schaalmodel Spitfire Cook (foto H. Roman)

Op 29 augustus 1944, 's avonds om 19.45u, stortte de Spitfire Mk.IX - MH907 – 9-RZ van het No. 229 Squadron RAF Fighter Command neer op kavel A8 in de Noordoostpolder, net voor de dijk. Het toestel was even daarvoor getroffen door afweergeschut. Piloot F/O F.R.M. Cook – hij zat alleen in het toestel – verongelukte hierbij.

Piloot	Flight Officer	Frank René Malyon Cook	21 jaar
--------	----------------	------------------------	---------

F.R.M. Cook werd op 8 september 1922 geboren in Armadale, Melbourne, Australië. Op 21 juni 1941 schreef hij zich in voor de Royal Australian Air Force (RAAF). Hij werd Spitfirepiloot bij het No. 130 Squadron, gestationeerd in Drem, Schotland. Later werd hij overgeplaatst naar het No. 229 Squadron dat opereerde vanuit Coltishall in het graafschap Norfolk gelegen in het oosten van Engeland.

Op dinsdag 29 augustus 1944 – iets meer dan een week voor zijn 22e verjaardag - was Cook met zijn sectie van enkele Spitfires op verkenningmissie in de omgeving van het Duitse Waddeneiland Borkum. Ze voerden daarbij aanvallen uit waarvan enkele op lage hoogte.

Op de terugweg rond 19.45u zagen de piloten boven het IJsselmeer een konvooi vrachtschepen dat zojuist uit de haven van Lemmer was vertrokken. Dit konvooi bestond uit een sleepboot die drie aken trok met ter beveiliging twee Duitse Flak-schepen (luchtafweergeschut).

Een aanval werd ingezet en er werd over en weer fel geschoten. Het Duitse afweergeschut raakte het toestel van Cook dat daarop vlak achter de Noordoostpolderdijk neerstortte. Direct daarna steeg een grote zwarte rookwolk op. Het lichaam van Flight Officer Cook spoelde later aan en werd 31 augustus 1944 begraven op de algemene begraafplaats in Lemmer.

Een tijdlang is er verwarring geweest over de locatie van de crash. Het bleek kavel A8 te zijn.

Op de dag van de crash was de toen nog vijftienjarige Wiebe Feenstra (geboren 2 november 1928) uit Lemmer ooggetuige van wat er zich in de lucht afspeelde. In zijn dagboek schreef hij het volgende.

Dinsdag 29 augustus 1944

We waren aan het zwemmen bij het witte hekje op de dijk naar het stoomgemaal, toen plotseling een paar Spitfires neerdoken op een konvooi vrachtschepen begeleid door Duitse FLAK-boten (luchtafweergeschut), parallel aan de Noordoostpolderdijk. De jachtvliegtuigen schoten fel, maar ook de Duitse FLAK-boten schoten als duivels terug. Eén van de jabo's (jachtbommenwerpers) werd helaas geraakt en kwam achter de NOP-dijk in de polder terecht. Direct steeg een grote zwarte rookwolk op.

We hebben niemand uit het vliegtuig zien springen, dus de arme piloot moet wel op slag dood zijn geweest. Als hij nu eerst maar een paar moffen heeft geraakt. Het is best mogelijk dat de vliegtuigen ook slachtoffers hebben gemaakt, want één FLAK-boot voer terug richting Lemmer. De andere vliegtuigen vlogen nog even hoog in de lucht rond en verdwenen toen in westelijke richting. Het gebeurde allemaal zo vlug, dat we te verbouwereerd waren om uit het water te gaan om dekking te zoeken achter de dijk.

Daarna noteerde hij:

Zaterdag 25 november 1944

Vanmiddag zijn we met de roeiboort van Jilling Kingma zijn vader naar de Spitfire geweest die op 29 augustus jl. is neergekomen achter de N.O.P.-dijk ter hoogte van de 4 Km paal. Toen we van huis gingen was het prachtig weer. Tevens gingen we hout zoeken langs de N.O.P.-dijk. Aangekomen op de plaats waar de Spitfire was uitgebrand, zagen we dat er niet veel van waarde voor ons was achtergebleven. De Duitsers hadden de boel grondig opgeruimd. We konden nog wel zien dat het een flinke brand moet zijn geweest. Alles wat we vonden waren een paar stukjes aluminium, een paar bruikbare stukjes plexiglas van 10 mm dik en 20 mitrailleurkogels van 20 mm. Nadat we het plexiglas en de kogels in de roeiboort hadden gelegd, gingen we langs de dijk hout zoeken.

Bevestiging van Feenstra's "ter hoogte van 4 Km-paal" komt van de heer H. Brill, destijds landbouwer aan de Noordermeerweg 61, kavel A8. Hij vond daar bij drainagewerkzaamheden in 2010 een supercharger (compressor) en in 2013 een motor. Deze onderdelen bleken te behoren bij de Spitfire van F/O Cook.

Spitfire-supercharger-motor-cook-mh907 collectie T. Schuurman en H. Roman (foto na opgraven)

MELBOURNE PILOT MISSING

A message received by the Air Department states that Flying-Officer Frank Rene Malyon Cook, of Melbourne, has been reported missing, believed killed, on August 29, in Cammer Bay, in the north-east polder of the Zuider Zee, Holland. He was a member of the RAAF, and at the time was stationed at Norwich, England. He was a Spitfire pilot, and was flying in a section carrying out day

Flying-Officer
F. R. M. Cook

Rene Cook
(Signature of Person enrolled.)

ranger patrol in the Zuider Zee, when his plane was struck from an armed trawler, and he was seen to continue his dive into the sea and crash. Flying-Officer Cook is a twin son of Flight-Lieut and Mrs Malyon Cook, of Melbourne. Flight-Lieut Cook is with the RAAF Command in Brisbane, while Mrs Cook is in the Navy in Sydney. They have two other sons serving overseas. Clive, Rene's twin brother, who is serving with the AIF in New Guinea, and Anthony, who is a flying-officer with a bomber command serving in India.

Krantenbericht The Argus, Melbourne 12 oktober 1944

Grafsteen F/O F.R.M. Cook
Algemene begraafplaats Lemmer

Frank R.M. Cook:

Geboren op : 08 september 1922 te Armadale, Melbourne, Victoria, Australië;
 Ouders : John Malyon Cook en Jeane Cook, Melbourne, Victoria, Australië;
 Dienst genomen op : 21 juni 1941 te Melbourne, Australië;
 Gesneuveld op : 29 augustus 1944, 21 jaar; zijn lichaam spoelde aan.
 Begraven : 31 augustus 1944 op de Algemene Begraafplaats Lemsterland te Lemmer, vak C, rij 8, graf 219.

Bronnen:

SGLO Verliesregister 1944 (NIMH), volgnummer T3959;
 Oorlogsherinneringen 1940-1945 van Wiebe Feenstra - bron: Spanvis.com;
 www.teunispats.nl;
 H. Roman (foto schaalmodel spitfire motor);
 H. Bril, voormalig landbouwer kavel A8 (foto grafsteen).